

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Практична психологія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 053 Психологія
галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Освітньо-професійна програма (далі – ОПП) «Практична психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» є своєчасною відповіддю на комплексний суспільний запит – підготовку фахівців, здатних професійно діяти у ситуаціях індивідуальної та колективної дезадаптації, високої стресогенності, втрат і тривалих безпекових ризиків, а також у середовищі посиленої соціальної поляризації та інформаційно-психологічного тиску

З позицій інституцій громадянського суспільства (зокрема – громадських і суспільно-політичних організацій, що працюють із громадами, ініціативними групами, волонтерськими мережами, сім'ями, молоддю та ветеранами), критично важливо, аби підготовка бакалавра з психології забезпечувала не лише «технологічні» навички консультування, а й ціннісно-нормативну компетентність: повагу до гідності людини, прав і свобод, етичну відповідальність, культурну чутливість, готовність до партнерської взаємодії з громадами та інституціями. У цьому сенсі ОПП «Практична психологія» претендує на формування фахівця, який може бути інтегрованим у практики соціальної згуртованості, громадянської стійкості та відновлення людського потенціалу.

Позитивним є те, що програма, орієнтується на поєднання: науковості (психологічні теорії, методологія, доказовість підходів); практичності (практикуми, тренінги, практики, кейс-орієнтованість); етичності (коректність втручань, конфіденційність, межі компетентності); суспільної корисності (робота з уразливими групами, громадами, інституціями). Ці елементи є визначальними для підготовки фахівця, який працює у «польових» умовах громади, де психолог часто взаємодіє з соціальними службами, закладами освіти й охорони здоров'я, волонтерськими ініціативами, ветеранськими спільнотами.

З позиції громадянського суспільства, важливим є і ціннісний вимір практичної психології: психолог у громаді має працювати не тільки з індивідуальним симптомом, а й з соціальними умовами, що його підтримують: стигматизацією, конфліктами, фрагментацією довіри, насильницькою комунікацією, дезінформацією та маніпуляцією. У цьому контексті ОПП може розглядатися як інструмент формування людського капіталу стійкості –

здатності громад до самоорганізації, взаємодопомоги, підтримання соціальної згуртованості та ненасильницького розв'язання суперечностей.

ОПП обґрунтовано позиціонує випускника як фахівця, здатного працювати в закладах освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, у психологічних службах, реабілітаційних структурах, громадських організаціях та проєктах психосоціальної допомоги. Це відповідає потребам місцевого ринку праці, де попит зростає не лише на «кабінетне» консультування, а й на психологію громади, кризову інтервенцію, сімейне консультування, профілактичні програми для молоді, підтримку вразливих категорій населення.

Узагальнюючи викладене, констатуємо: ОПП «Практична психологія» першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 053 «Психологія» загалом демонструє належний рівень нормативної відповідності, логічності структури, суспільної актуальності та прикладної спрямованості. З огляду на потреби громад і соціальних інституцій України, а також на значущість фахівців із практичної психології для підтримання людського потенціалу, соціальної згуртованості та здатності спільнот до відновлення, ОПП може бути рекомендована до впровадження/подальшої реалізації.

Рецензент

голова Миколаївської обласної організації

Народного Руху України,

Народний депутат України IV скликання,

к. і. н.

Юрій ДІДЕНКО